

Hanketulokset paremmin yritysten hyödynnettäväksi – Yritysten jälkihoito-malli käyttöön SeAMKissa

18.3.2025

Seinäjoen ammattikorkeakoulu tekee vuosittain yhteistyötä noin 600 yrityksen kanssa. Yrityksistä suurin osa on mikro- ja pk-yrityksiä. Yhteistyö voi liittyä monipuolisesti opetukseen kuten opiskelijoiden projektiopintoihin, harjoitteluun tai opinnäytetöihin sekä lisäksi tutkimus- ja kehittämistoimintaan tai korkeakoulun palveluihin. Pk-yritykset tekevät laajasti yhteistyötä tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Hankkeiden teemat linkittyvät käytännössä aina yrityksen omiin kehittämisteemoihin. Melko usein hankkeiden tulokset ja vaikutukset eivät välttämättä näy yrityksissä saman tien. Siksi on tärkeää kehittää uudenlaisia toimintamalleja, jotka helpottavat tulosten hyödyntämistä yrityksissä myös pitkällä aikavälillä.

Tässä artikkelissa esitellään, miten Taru Mäen (2021) väitöskirjassa kehitetty Jälkihoito-malli on otettu SeAMKissa käyttöön Euroopan unionin osarahoittaman TKI-kumppanuusmallilla enemmän ja vaikuttavampaa TKI-toimintaa Etelä-Pohjanmaalle -hankkeen yhtenä toimenpiteenä.

Jälkihoidon tai rinnalla kulkemisen tavoitteet

Jälkihoito-mallin kehittämisen tavoitteena oli saada hankkeiden tulokset paremmin hyödynnettäväksi yrityksissä sekä kehittää laajempaa vaikuttavuutta korkeakoulujen ja pk-yritysten välisessä yhteistyössä (kuvio 1). Jälkihoito termillä tarkoitetaan rinnalla kulkemista tai yhteistyön jatkamista. Aiemmissa tutkimuksissa (Pertuzé ym., 2010; He ym., 2021; Pereira & Franco, 2022) on todettu, että korkeakoulun kanssa tehtävä yhteistyö usein loppuu hankkeen päättyessä ja hankkeessa saavutettujen tulosten, mallien ja

toimintatapojen hyödyntäminen ja käytäntöön vieminen jää yrityksessä kesken. Usein yritykset kokevat, että ne eivät hyötyneet hankkeesta tai tulokset eivät olleet odotusten mukaisia.

Kuvio 1. Jälkihoito-malli vahvistaa tiedon jakamisen ja yhteistyön prosessimallia (Mäki, 2021).

Mitä käytännössä tehdään?

Jälkihoito-mallin tavoitteena on helpottaa tutkimustulosten käyttöönottoa ja vähentää hanketoiminnan pirstaleisuutta. Lisäksi se tukee TKI-prosessin loppuunsaattamista. Käytännössä Jälkihoito-malli tarkoittaa sitä, että kun yhteistyö tutkimus- ja kehittämishankkeessa on päättymässä, hankkeen projektipäällikkö sopii yrityksen kanssa, millä tavalla korkeakoulu voi auttaa yritystä tulosten hyödyntämisessä ja käytäntöön viemisessä. Jälkihoidon kohteena ovat ne yritykset ja yhteisöt, jotka ovat olleet mukana kyseisessä hankkeessa ja esimerkiksi osallistuneet valmennuksiin/työpajoihin tai muihin suoriin kehittämistoimiin. Mallin mukaisesta jatkoyhteistyöstä ei sovita niiden yritysten kanssa, jotka ovat osallistuneet vain yksittäiseen tapahtumaan hankkeessa.

Jälkihoidon tai rinnalla kulkemisen toimenpiteiden aikataulusta ja yhteyshenkilöistä sovitaan yhdessä konkreettisella tasolla ja huomioiden yrityksen tarpeet ja odotukset. Korkeakoulu valitsee yhteyshenkilöksi asiantuntijan, joka tuntee yrityksen toimijat ja toimintatavat ja johon yrityksessä luotetaan. Usein yhteyshenkilö on juuri projektipäällikkö itse. Tällöin yhteistyön jatkaminen on luontevaa ja sujuu helposti. Yhteistyötä voidaan jatkaa esimerkiksi uusissa yhteisissä projekteissa, maksullisena palveluna yritykselle tai joissakin tapauksissa opiskelijaprojekteissa. Suunniteltavien toimenpiteiden tavoitteena on saada hankkeen tulokset käyttöön yrityksen prosesseissa sekä samalla saavuttaa yhteistyöstä pidempiaikaista vaikuttavuutta.

Mitä uutta mallilla saavutetaan?

Jälkihoidon tavoitteena on saavuttaa aivan uusi taso korkeakoulun ja yritysten välisessä yhteistyössä ja samalla panostaa pitkäaikaisen yhteistyösuhteen kehittämiseen. Yritysten hankeyhteistyössä kokemaan vaikuttavuuteen liittyvät sekä heti hankkeen aikana ja sen päättymisen vaiheilla ilmenevät vaikutukset, että myöhemmin ilmenevät vaikutukset. Siksi on hyvin merkityksellistä suunnitella yrityksen kanssa jo hankeyhteistyön alkaessa, mitkä ovat tavoiteltavat konkreettiset tuotokset ja voidaanko niiden kautta myöhemmin saada aikaan vielä pitempiaikaista vaikuttavuutta yrityksen oman toiminnan kehittymiseen ja tuloksellisuuden parantumiseen.

Ammattikorkeakoululle merkityksellistä on, että yhteistyötä yritysten kanssa voidaan tiivistää, yritykset ovat halukkaita jatkamaan yhteistyötä eri muodoissa ja ne ovat tyytyväisiä korkeakoulun kanssa tehtyyn yhteistyöhön. Tutkimusten mukaan on havaittu, että yritykset odottavat korkeakoulujen olevan huomattavasti aktiivisemmin kontaktissa yrityksiin kuin yleensä tapahtuu. Yhteistyön kehittäminen vaatii säännöllistä vuorovaikutusta yritysten kanssa, jota Jälkihoito-mallin avulla voidaan parantaa. Malli on otettu vakituiseen käyttöön Seinäjoen ammattikorkeakoulussa vuoden 2025 alusta.

Taru Mäki
tutkimus- ja kehittämispäällikkö
SeAMK

Kirjoittaja on kehittänyt Jälkihoito-mallin omassa väitöskirjassaan (Mäki, 2021). Kirjoittajan omana tutkimusaiheena on edelleen vaikuttavuuden kehittäminen pk-yritysten ja korkeakoulujen välisessä yhteistyössä.

Seliina Päällysaho
tutkimuspäällikkö
SeAMK

Kirjoittaja toimii projektipäällikkönä TKI-kumppanuusmallilla enemmän ja vaikuttavampaa TKI-toimintaa Etelä-Pohjanmaalle -hankkeessa, jonka yhtenä toimenpiteenä malli on käyttöönotettu SeAMKissa.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa käynnissä olevaa TKI-kumppanuusmallilla enemmän ja vaikuttavampaa TKI-toimintaa Etelä-Pohjanmaalle -hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama.

Lähteet

He, V. F., von Krogh, G., Sirén, C., & Gersdorf, T. (2021). Asymmetries between partners and the success of university-industry research collaborations. *Research Policy, 50*(10), 104356. https://doi.org/10.1016/j.respol.2021.104356

Mäki, T. (2021). *Ammattikorkeakoulun ja pk-yritysten välisen tiedon jakamisen vaikuttavuus* (Acta Wasaensia

465) [väitöskirja, Vaasan yliopisto]. Osuva. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-476-967-9

Pereira, R., & Franco, M. (2022). Cooperation between universities and SMEs: A systematic literature review. *Industry and Higher Education*, *36*(1), 37–50. DOI: 10.1177/0950422221995114

Pertuzé, J.A., Calder, E.S., Greitzer, E.M., & Lucas W.A. (2010). Best Practices for Industry-University Collaboration. *MITSloan Management Review 51(*4), Reprint number 51416.